

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Foltase, soudce Jana Kratochvíla a soudkyně Jitky Zavřelové, v právní věci žalobce: **M. Z.**, zastoupený JUDr. Arturem Ostrým, advokátem se sídlem Arbesovo náměstí 257/7, Praha 5, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2025, čj. 110981/2025/KUSK, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2025, čj. 51 A 89/2025-20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto rozsudku zabýval v jeho judikatuře již opakovaně řešenou otázkou uplatnění jednoměsíční lhůty k podání žaloby proti rozhodnutí stavebního úřadu podle § 306 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavebního zákona.

[2] Obecní úřad Líbeznice zamítl žádost žalobce o dodatečné povolení staveb v katastrálním území B. Konkrétně se jednalo o stavbu parkovacího přístřešku na pozemku parc. č. XA, přístavbu zimní zahrady k rodinnému domu č. p. XB na pozemku parc. č. XC a zastřešený bazén na pozemcích parc. č. XC a XD. Žalovaný odvolání žalobce zamítl dne 8. 8. 2025.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou, kterou podal dne 13. 10. 2025.

[4] Krajský soud žalobu odmítl pro opožděnost. Uvedl, že lhůta pro podání žaloby činila podle § 306 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavebního zákona (dále jen „nový stavební zákon“), jeden měsíc od oznámení napadeného rozhodnutí. Poslední den lhůty pro podání žaloby připadl na čtvrtek 11. 9. 2025. Žalobce však podal žalobu až dne 13. 10. 2025. Mylně totiž vycházel z obecné dvouměsíční žalobní lhůty podle § 72 odst. 1 soudního řádu správního. Ta se ale neuplatní. Žalovaný totiž napadené rozhodnutí vydal za účinnosti nového stavebního zákona.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření účastníků

[5] Žalobce (stěžovatel) se proti usnesení krajského soudu bránil kasační stížností. V ní namítal, že řízení bylo vedeno podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Nelze proto aplikovat právní úpravu obsaženou v novém stavebním zákoně. Délka lhůty k podání správní žaloby proti rozhodnutí žalovaného se měla určit podle § 72 odst. 1 soudního řádu správního. Pokud by se skutečně měla aplikovat právní úprava obsažená v novém stavebním zákoně, byl stěžovatel správními orgány uvedený v omyl. Z obsahu prvostupňového i odvolacího řízení totiž vyrozuměl, že se v řízení postupuje podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Správní orgány by mu tímto zabránily uplatňovat svoje právo. Stěžovatel na podporu svých tvrzení též odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2025, sp. zn. I. ÚS 3241/24. Spolu s kasační stížností podal stěžovatel i návrh na přiznání odkladného účinku.

[6] Žalovaný se nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Ve věci je stěžejní posouzení, zda se na podání žaloby uplatnila obecná lhůta stanovená v § 72 odst. 1 soudního řádu správního nebo lhůta obsažená v § 306 odst. 1 nového stavebního zákona.

[8] Podle § 72 odst. 1 soudního řádu správního *žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.*

[9] Podle § 306 odst. 1 nového stavebního zákona *žalobu proti rozhodnutí stavebního úřadu, s výjimkou rozhodnutí o přestupku, lze podat do 1 měsíce poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno.*

[10] Podle § 330 odst. 1 nového stavebního zákona *řízení a postupy zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.*

[11] Podle § 331 nového stavebního zákona *soudní řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.*

pokračování

[12] Nejvyšší správní soud se otázkou aplikace § 306 odst. 1 nového stavebního zákona opakovaně zabýval. V nynější věci neshledal důvod se od dosavadní judikatury odchýlit.

[13] Nejvyšší správní soud v tomto směru dospěl opakovaně k jednoznačnému závěru, že § 306 odst. 1 nového stavebního zákona se plně uplatní v případech, kdy bylo správní rozhodnutí vydáno i doručeno žalobci již za účinnosti nové právní úpravy, tj. od 1. 7. 2024 (rozsudky NSS ze dne 9. 4. 2025, čj. 1 As 10/2025-34, body 10 až 15; ze dne 9. 4. 2025, čj. 1 As 10/2025-34, bod 21; ze dne 15. 5. 2025, čj. 3 As 254/2024-26, bod 15; či ze dne 15. 5. 2025, čj. 3 As 242/2024-39, bod 20). Právo žalobce podat žalobu proti správnímu rozhodnutí totiž vzniklo až jeho doručením, tedy za účinnosti nové právní úpravy (rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2025, čj. 21 As 106/2025-25, bod 24).

[14] V nyní posuzované věci je nesporné, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 8. 8. 2025 a doručeno zástupci stěžovatele dne 11. 8. 2025. K vydání i doručení rozhodnutí žalovaného tedy došlo po 1. 7. 2024, tj. již za účinnosti § 306 odst. 1 stavebního zákona. V souladu s citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu proto nezbyvá než uzavřít, že krajský soud dospěl ke správnému závěru, že se v projednávané věci uplatní „zkrácená“ jednoměsíční lhůta k podání žaloby. Její konec připadl na pondělí dne 11. 9. 2025. Jelikož stěžovatel podal svoji žalobu až dne 13. 10. 2025, učinil tak opožděně. Krajský soud proto žalobu správně odmítl.

[15] Na uvedeném nemůže nic změnit ani argumentace stěžovatele, že se v řízení postupovalo podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Přejícné ustanovení § 330 odst. 1 nového stavebního zákona se totiž týká jen správního řízení. Pro soudní řízení je podstatné přechodné ustanovení obsažené v § 331 nového stavebního zákona. Z jeho znění *a contrario* plyne, že soudní řízení zahájená až za účinnosti nové právní úpravy se povedou podle této nové úpravy (též nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2025, sp. zn. I. ÚS 3241/24, bod 35).

[16] Správní orgány ve svých rozhodnutích odkazovaly právě na § 330 odst. 1 nového stavebního zákona, které se vztahuje pouze na správní řízení. Nelze proto souhlasit ani s tím, že by stěžovatele uvedly v omyl. V této souvislosti lze poznamenat, že stěžovatel byl právním profesionálem zastoupený již v řízení před žalovaným a při podání žaloby. Nedošlo tedy k tomu, že by (jakožto právní laik) vlastním pochybením proměškal lhůtu, v níž mohl podat žalobu.

[17] Pro úplnost Nejvyšší správní soud konstatuje, že na výše uvedené nemají vliv ani závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2025, sp. zn. I. ÚS 3241/24, na který stěžovatel odkazoval v kasační stížnosti. V tehdejší věci bylo rozhodnutí žalovaného stěžovateli doručeno ještě za účinnosti obecné úpravy lhůt dle § 72 odst. 1 soudního řádu správního, kdy ještě nebyla aplikovatelná zvláštní úprava žalobních lhůt podle § 306 nového stavebního zákona, a žaloba byla podaná v době aplikovatelnosti zvláštní úpravy žalobních lhůt podle nového stavebního zákona (tj. po 1. 7. 2024). V takové situaci Ústavní soud shledal, že použití nové právní úpravy je porušením práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod. V nálezu se ale dále ztotožnil s tím, že soudní řízení zahájená až za účinnosti nové právní úpravy se budou touto novou úpravou řídit (shodně

např. rozsudky NSS ze dne 4. 11. 2025, čj. 10 As 196/2025-37, body 9 a 11; ze dne 23. 10. 2025, čj. 9 As 150/2025-19, bod 10; nebo ze dne 9. 10. 2025, čj. 21 As 106/2025-25, bod 24). Za problematické tak Ústavní soud považoval pouze retroaktivní zkrácení již dříve vzniklého práva žalobce podat žalobu ve lhůtě dvou měsíců, tj. v situaci, kdy k doručení správního rozhodnutí došlo ještě za účinnosti staré úpravy (nález ÚS ze dne 26. 3. 2025, sp. zn. I. ÚS 3241/24, body 35 a 38).

[18] Stěžovateli bylo oproti věci řešené citovaným nálezem Ústavního soudu rozhodnutí žalovaného doručeno již v době aplikovatelnosti nového stavebního zákona. V okamžiku doručení tohoto rozhodnutí mu také podle účinné právní úpravy (§ 306 odst. 1 nového stavebního zákona) vzniklo právo podat žalobu ve lhůtě jednoho měsíce. Právo podat žalobu ve dvouměsíční lhůtě dle § 72 odst. 1 soudního řádu správního mu s ohledem na okamžik doručení rozhodnutí žalovaného vůbec nevzniklo. Aplikace nové právní úpravy lhůt pro podání žaloby proti rozhodnutí stavebního úřadu na lhůty započaté po účinnosti této nové právní úpravy tedy není v rozporu se závěry nálezu sp. zn. I. ÚS 3241/24.

[19] Kasační stížnost stěžovatele tak není důvodná. O návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku Nejvyšší správní soud již nerozhodoval, neboť ve věci rozhodl věcně.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Námitky uplatněné stěžovatelem nejsou důvodné. Nejvyšší správní soud proto rozhodl podle § 110 odst. 1 věty poslední soudního řádu správního a kasační stížnost zamítl.

[21] O nároku na náhradu nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního ve spojení s § 120 soudního řádu správního. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a náhradu nákladů mu proto nelze přiznat. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. ledna 2026

Tomáš Foltas
předseda senátu